Rauma kommune

Kommunedelplan for naturmangfold

PLANPROGRAM

VERDENS BESTE KOMMUNE FOR NATURGLADE MENNESKER

FORORD

Dette planprogrammet er en oppfølging av vedtaket om oppstart av kommunedelplan for naturmangfold, i Rauma kommunes planstrategi for 2024 – 2027, vedtatt 19.09.2024.

Planprogrammet er utarbeidet i henhold til plan- og bygningslovens § 11-13, etter reglene i lovens § 4-1, som omhandler kommunal planlegging og planprogram.

Et planprogram skal redegjøre for formålet med et planarbeid, planprosessen med frister og deltakere, opplegg for medvirkning, behov for utredninger og eventuelt alternativer som skal vurderes.

Versjon	Dato	Beskrivelse
2	29.04.2025	Revidert forslag til planprogram etter høring
1	23.01.2025	Forslag til planprogram til behandling i Utvalg for Plan og forvaltning

Innhold

INNLEDNING 4

FORMÅL OG RAMMER 5

Formål med planarbeidet 5

Omfang og avgrensing 6
Planområde 6
Oppbygging 7

Rammer og føringer 8
Internasjonale føringer 8
Nasjonale føringer 8
Regionale planer og føringer 9
Kommunale planer og føringer 10
Verneforskrifter og forvaltningsplaner for verneområder 11
Relevant lovverk 11

ORGANISERING AV PLANARBEIDET 12

Organisering 12

Planprosess og medvirkning 12

VIKTIGE TEMA 14

Utviklingstrekk og utfordringer 14

Sentrale tema 14
Pressområder 14

Innledning

Naturmangfold omfatter alt liv på jorda, og har verdi både som livsgrunnlag, for opplevelser og som utgangspunkt for ulike typer verdiskaping. De siste tiårene har naturmangfoldet i verden blitt betydelig redusert, og tilstanden til mange økosystemer er forringet. Gjennom internasjonale avtaler som FNs konvensjon for biologisk mangfold, har Norge en forpliktelse til å forhindre tap av biologisk mangfold.

Arealendringer er den viktigste påvirkningsfaktoren for naturmangfold i Norge i dag. Det er derfor viktig å ha så god oversikt over naturmangfoldet som mulig, og et bevisst forhold til konsekvenser av arealbruken vår.

Som landets største arealforvaltere spiller kommunene en sentral rolle i arbeidet med å ivareta naturmangfold, spesielt gjennom beslutninger i arealplanlegging og arealbruk, i tillegg til den generelle utviklingen av lokalsamfunnet.

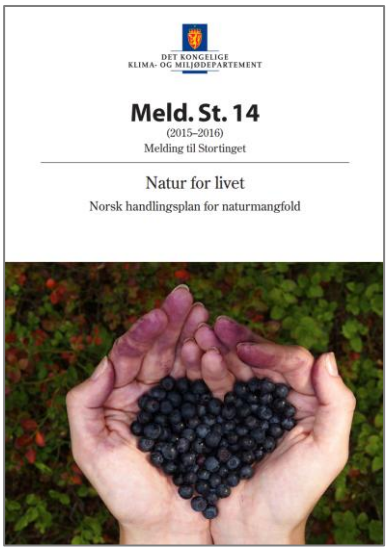

Figur 1. Stortingsmelding 14 (2015-2016). Natur for livet - Norsk handlingsplan for naturmangfold

Initiativet til systematisk arbeid med kommunedelplaner for naturmangfold er en oppfølging av stortingsmeldingen *Meld. St. 14 (2015-16) Natur for livet – norsk handlingsplan for naturmangfold***,** som igjen er fulgt opp av ny stortingsmelding *Meld. St. 35 (2023-2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold.*

I planstrategien for Rauma kommune (2024 – 2027) er det vedtatt at kommunedelplan for naturmangfold er en av de prioriterte planene som skal utarbeides etter plan- og bygningsloven for perioden. Dette skal sikre bred medvirkning i planarbeidet, og politisk og administrativ forankring.

En kommunedelplan for naturmangfold er både et kunnskapsgrunnlag og et verktøy i kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold. Arbeidet med en slik plan bidrar til samlet og systematisert kunnskap om naturverdier som flere kan få kjennskap til, og er en anledning til å løfte frem naturområder med lokal verdi.

Figur 2. Stortingsmelding 35 (2023-2024). Bærekraftig bruk og bevaring av natur - Norsk handlingsplan for naturmangfold

Rauma kommune består av høye fjell, fjord og dype daler, og landskapet fra ytre fjordstrøk til indre høyfjellsområder legger grunnlag for bred spennvidde i naturtyper. Kommunen omfatter 7 av de 9 vegetasjonssonene vi har på fastlands-Norge, som defineres av klimatisk krav til planters voksested. Den store topografiske variasjonen legger grunnlag for en unik plantegeografisk sammensetning, og for at Rauma er en av kommunene i landet med flest vegetasjonsgeografiske regioner.

Formål og rammer

Formål med planarbeidet

Det overordnete formålet med planarbeidet er å skape bedre forutsetninger for å ivareta naturmangfoldet og naturverdier i Rauma på en bærekraftig måte.

Planen skal være et samlet kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet i kommunen, og et retningsgivende verktøy i forvaltningen av kommunen. Dette vil blant annet være et bidrag til arbeidet med kommuneplanens arealdel, med kunnskap og føringer.

Planarbeidet skal samle eksisterende kunnskap og identifisere kunnskapshull, og utgjøre et utgangspunkt for en handlingsdel med aktuelle tiltak for å forbedre forholdene for ulike naturtyper, arter og økosystemer.

Planen skal bidra til å sette naturmangfold på dagsorden, og skape eierskap til viktige naturområder i kommunen.

Formålet er at planarbeidet skal resultere i:

- Et sterkere kunnskapsgrunnlag og økt kompetanse om naturmangfoldet og naturverdier i kommunen
- Målsetninger og retningslinjer for å bidra til å redusere tap av naturmangfold i kommunen
- Synliggjøring av naturmangfoldets verdi og hvorfor det er viktig å ta vare på
- Bedre og effektivisert politisk og administrativ behandling, gjennom et styrket kunnskapsgrunnlag og at det i planen tas stilling til hvordan naturverdier skal vurderes og vektlegges
- Mer forutsigbarhet og aksept for avgjørelser for næringsliv, initiativtakere og innbyggere, gjennom synliggjøring av hvor og hvordan naturmangfold behandles
- Identifisering av de største truslene mot naturmangfoldet i kommunen, samt kartlegging av kunnskapshull og ytterligere utredningsbehov
- Identifisering av naturområder av lokal verdi
- Bevissthet, eierskap og engasjement blant innbyggere

Kommunedelplanen for naturmangfold er en temaplan som ikke er juridisk bindende for arealbruken i kommunen, men som skal bistå overordna forpliktelser om ivaretaking av naturmangfold og bidra med kunnskap og føringer inn mot det kommende arbeidet med ny kommuneplanens arealdel. Planarbeidet åpner også for bred deltakelse og politiske diskusjoner om prioriteringer knyttet til naturmangfoldet i Rauma.

Det er en målsetting at den endelige kommunedelplanen skal være anvendelig, både som verktøy for kommuneadministrasjonen og politikere, og som tilgjengelig informasjonskilde for innbyggere, utbyggere og andre interesserte.

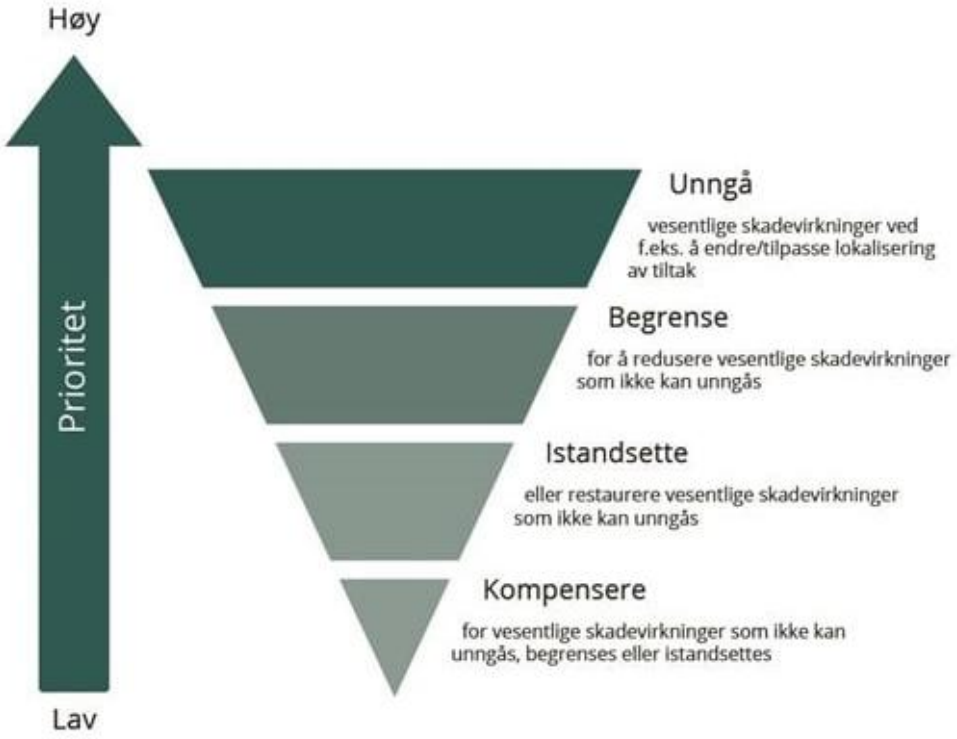

Figur 3. Tiltakshierarkiet. Presenterer tilnærming til skadevirkninger på miljø og klima. Skadevirkninger skal først og fremst unngås. Der det ikke er mulig, skal skaden begrenses i størst mulig grad og deretter skal istandsettelse/restaurering og kompensasjon vurderes. Kilde: Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klima og miljø (M-1941).

Omfang og avgrensing

Naturmangfold er et bredt begrep som omfavner alle typer liv som finnes i naturen, i mange ulike økosystemer. Dette inkluderer biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold. For å avgrense planen vil den i hovedsak ta for seg det biologiske mangfoldet, men det vil være aktuelt å trekke inn det landskapsmessige og geologiske der det er relevant, da disse henger sammen.

For å avgrense planen vil tematikk som friluftsliv, kulturmiljø- og kulturminner ikke omfattes av dette planarbeidet. Disse er eller vil bli tatt hånd om gjennom andre planer og føringer.

Planområde

Planområdet omfatter hele kommunens areal inkludert sjøareal og vassdrag, men vil vektlegge arealer der naturmangfoldet trues av ulike faktorer som utbyggingspress og menneskelig aktivitet. Det vil derfor være et fokus på de tettest befolkede områdene i kommunen, samt frilufts- og turistdestinasjoner.

Områder som gjennom planarbeidet identifiseres som viktige for naturmangfoldet, bør sikres i juridisk bindende arealplaner som kommuneplanens arealdel.

Oppbygging

Planen skal bestå av en kunnskapsdel og en handlingsdel, som sammen legger grunnlag for målsettinger og retningslinjer for hvordan spørsmål rundt naturmangfold skal vurderes. Handlingsdelen skal angi hvordan planen skal følges opp de kommende årene, og revideres årlig.

Kunnskapsdelen vil utgjøre en sammenstilling av det eksisterende kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i kommunen, i tillegg til kunnskapsinnhenting og eventuelle utredninger. Kunnskapsdelen skal beskrive naturen i Rauma, med trua og sårbare arter, verdifulle naturtyper og områder av lokal verdi. Det er en målsetting at data fra kunnskapsdelen skal systematiseres og fremstilles i digitale kart. Dette er viktig både for videre anvendelse i forvaltningen, og for formidling ut til publikum.

Planarbeidet vil identifisere kunnskapshull og behov for videre utredninger, som grunnlag for tiltak i handlingsdelen.

Gjennom faktagrunnlaget om naturen i kommunen og innhenting av relevante føringer og lovverk, skal kunnskapsdelen resultere i satsningsområder og målsetninger for hvordan naturmangfold skal fremmes og ivaretas i Rauma kommune. Dette vil suppleres med tiltak og føringer i handlingsdelen.

Handlingsdelen skal følge opp satsningsområder og mål fra kunnskapsdelen, med aktuelle og prioriterte tiltak og behov. Gjennom planarbeidet vil det avdekkes hvilke tiltak som er hensiktsmessig å ta med i handlingsdelen.

Eksempler på type tiltak som gjennom planarbeidet kan vise seg å være aktuelle å legge fram i handlingsdelen:

- Liste opp behov for videre kartlegginger og utredninger i prioritert rekkefølge
- Utarbeide skjøtselsplaner for bestemte områder/naturtyper
- Forslag til restaurering av aktuelle naturområder
- Utarbeide tilstandsoversikt og retningslinjer for hvordan spesifikke naturtyper skal vurderes i plansaker
- Legge inn føringer for kompenserende tiltak, ved forringelse av naturmangfoldet
- Ulike former for formidling av kunnskap om naturverdiene til innbyggere og brukere av naturen
- Fastsette rutiner for oppdatering av kunnskapsgrunnlaget
- Integrere elementer fra planens kunnskapsgrunnlag inn i arbeidet med kommuneplanens arealdel, gjennom eksempelvis hensynssoner i plankartet eller føringer for ivaretaking av verdifulle naturområder i videre planlegging og konsekvensutredning.
- Oppdatere eksisterende og eldre kunnskap
- Naturbaserte løsninger som også imøtekommer fremtidens klimautfordringer (eks. flom og overvann)

- Vurdere om det er arealer som strider med hensyn til naturmangfold som bør tas ut av kommunens planreserve (planvask).

Det kan også være aktuelt å trekke inn arealregnskap og naturregnskap i planen, for å synliggjøre hvilken konsekvens ulike tiltak kan utgjøre for naturmangfoldet.

Rammer og føringer

Internasjonale føringer

FNs bærekraftmål

Bærekraftsmålene ble vedtatt på FNs generalforsamling i 2015, og er de globale fellesmålene for bærekraftig utvikling. Målene ser miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft i sammenheng, og skal nås innen 2030.

Naturavtalen

Et globalt rammeverk for naturmangfold, under FNs konvensjon om biologisk mangfold (biomangfoldkonvensjonen), vedtatt i Montreal i Canada i desember 2022. Formålet med avtalen er å stanse og reversere tap av naturmangfold gjennom etablering av felles mål med tilhørende tiltak.

Avtalen svarer på globale utfordringer i tilknytning til naturmangfold, og beskriver hvordan menneskelig påvirkning har svekket økosystemer i verden over tid. Mye av påvirkningen som har skjedd er enten krevende å gjenopprette eller helt irreversible.

Nasjonale føringer

Meld. St. 35 (2023-2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold

Dette er regjeringens grep for å bidra til bærekraftig bruk og bevaring av naturmangfold, for å sikre at samfunnets bruk av naturen holder seg innenfor det naturmangfoldet tåler. Politikken følger opp nasjonale og globale mål i naturavtalen, og beskriver hvordan Norge skal jobbe nasjonal og internasjonalt for å ivareta naturen. Meldingen bygger på forrige handlingsplan for naturmangfold *Meld. St. 14 (2015-2016) – Natur for livet*. Et av målene i handlingsplanen, som er en del av oppfølgingen av naturavtalen, handler om hvordan arealforvaltning kan redusere tap av natur. Her nevnes kommunedelplaner som et verktøy for kommuner mot å oppnå mer helhetlig og bærekraftig arealforvaltning.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027

Dette er regjeringens føringer til kommuner og fylkeskommuners planlegging for å fremme bærekraftig utvikling, som legges frem hvert fjerde år. Disse bygger opp under FNs bærekraftmål, nasjonale klima- og miljømål, lokalt folkestyre og muligheter for verdiskaping og bosetting i hele landet. For naturmangfoldet innebærer forventingene blant annet at

verdifulle natur- og jordressurser ikke skal bygges ned. I forventningene til denne perioden, løftes tematiske kommunedelplaner for naturmangfold frem som et virkemiddel for systematisk arbeidet med naturmangfold, som vil bidra til langsiktig ivaretakelse av verdifulle naturområder.

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet

De statlige planretningslinjene for arealbruk og mobilitet har som formål å sikre samordnet og bærekraftig bolig-, areal- og transportplanlegging, samt å bidra til effektivisering av planprosesser. Retningslinjene følger opp nasjonale forventninger. Noen av føringene er generelle for hele landet, mens andre er differensiert mellom distriktsområder og regioner med større byer. Rauma kommune omfattes av retningslinjene for distriktsområder; regioner med mindre tettsteder og spredtbygde strøk. For klima, naturmangfold og friluftsliv er det generelle føringer om å blant annet forhindre nedbygging av dyrka mark, karbonrike arealer, natur-, villrein- og friluftsområder. Ved utbygging skal muligheten for å bygge i tilknytning til eksisterende bebyggelse utredes før områder avsatt til grøntarealer, landbruks-, natur-, og friluftsformål vurderes.

Regionale planer og føringer

Regional planstrategi Møre og Romsdal 2025-2028

Fylkesplan for Møre og Romsdal 2025-2028

Fylkesstrategi for klima, miljø og energi (2023-2026)

Fylkeskommunens strategi for å bidra til oppfølging av globale, nasjonale og regionale mål for klimagassutslipp og klimatilpassing, bevaring av naturmangfold og grønn omstilling.

Strategien er organisert etter satsningsområder innenfor tre hovedtema; helhetlig planlegging, omstilling og involvering og kompetanse. Satsningsområdene har egne resultatmål og tiltak. Under *helhetlig planlegging* er satsningsområde *Arealplanlegging og forvaltning av natur- og kulturressurser.*

Regional vassforvaltningsplan (2022-2027) – Møre og Romsdal vassregion

Har som formål å bidra med enkel og oversiktlig framstilling av hvordan helhetlig og langsiktig forvaltning av vannressurser og vannmiljø i regionen kan sikres.

Regional plan for Ottadalsområdet (2016-2026)

Regional plan for det nasjonale villreinområdet, med fokus på langsiktig arealforvaltning som balanserer bruk og vern av fjellområdet med influensområde.

Regional plan for Dovrefjellområdet

Planen gir felles retningslinjer for forvaltninga av arealer i tilknytning til villreinens leveområder som er verna etter naturmangfoldloven.

Kommunale planer og føringer

Kommunal planstrategi 2024-2027

Kommunal planstrategi drøfter og prioriterer kommunens planbehov for den kommende perioden, og skal vedtas for hver kommunestyreperiode. Her omtales utfordringsbildet under miljømessig, sosial og økonomisk dimensjon. For å følge opp regjeringens forventinger til bevaring av naturmangfold er det vedtatt at kommunen skal utarbeide en egen kommunedelplan for naturmangfold. Denne skal være et viktig kunnskapsgrunnlag inn i det kommende arbeidet med ny kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel (2019-2030)

Samfunnsdelen er kommunens overordnede styringsdokument, som tar for seg kommunesamfunnets langsiktige utfordringer, mål og strategier. Gjeldende samfunnsplan for Rauma ble vedtatt i desember 2019, men forberedelser til arbeid med ny samfunnsdel er igangsatt og oppstart vil etter planen varsles i løpet av våren 2025. I gjeldende samfunnsplan er det vedtatt at *naturlandskap, biologisk mangfold, dyrka jord og naturverdier ivaretas i all planlegging og sikres som verdier for hele befolkningen.*

Kommuneplanens arealdel (2003) og kommunedelplaner

Arealdelen består av føringer i form av kart og bestemmelser for kommunens nåværende og fremtidige arealbruk. Gjeldende arealdel for Rauma er fra 2003 og er klar for utskifting. Arbeidet med ny arealdel skal etter planen starte opp i løpet av 2025. Arealene i kommunen med mest press dekkes for øvrig av egne kommunedelplaner, noe som delvis kompenserer for gammel arealdel. I arbeidet med den nye arealdelen, skal de nyeste kommunedelplanene fortsatt gjelde (Åndalsnes, Isfjorden og Nysetra), mens områdene i de eldre kommunedelplanene skal innlemmes i det nye plankartet.

Klima- og miljøplan 2023-2027

Dette er Raumas strategi får å bidra til å oppnå nasjonale klima- og miljømål, og tar blant annet for seg kommunens kulturmangfold og kulturlandskap med strategimål og tiltak.

Hovedplan for vann, avløp og vannmiljø 2024-2028

Har som formål å tilrettelegge for utbygging av gode og bærekraftige løsninger for vannforsyning og avløpshåndtering i kommunen.

Besøksstrategi 2023

Planen bygger på og støtter opp om Raumas visjon «Verdens beste kommune for naturglede mennesker!». Den skal være et verktøy for bærekraftig og velfungerende utvikling av kommunen som destinasjon, både for besøkende og fastboende. Planen legger fram tiltak for å balansere ulike interesser som natur- og kulturverdier, besøkende, lokalsamfunnet og lokal verdiskapning.

Interkommunal plan for Romsdalsfjorden

Felles plan for all arealbruk, med bruk og vern, knyttet til sjøområdene i planområdet. Planen har formål om helhetlig forvaltning av regionens sjøområder, og er satt sammen av flere formelt selvstendige kommunale planer. Rauma kommune skal etter i tråd med planstrategien starte opp arbeid med en ny sjøområdeplan i løpet av 2025.

Verneforskrifter og forvaltningsplaner for verneområder

Det er flere større og mindre verneområder i kommunen. Disse har som hovedformål å ta vare på ulike viktige natur- og kulturverdier, og de forvaltes etter strenge regelverk. Forvaltningsmyndighet for de større verneområdene er de respektive nasjonalparkstyrene, og kommunen for enkelte mindre naturreservat.

Romsdalen landskapsvernområde - Opprettet med formål om å ivareta det vakre og særegne natur- og kulturlandskapet i Romsdalen, med sitt særpreg og det biologiske mangfoldet som preger det.

Verneplan for verna vassdrag

Hensikten med verneplanene er å sikre helhetlige nedbørsfelt med sin dynamikk og variasjon fra fjell til fjord. Vernet gjelder først og fremst mot vannkraftutbygging, men verneverdiene skal også tas

Nasjonalt laksevassdrag/laksefjord

Formålet med disse er å gi de viktigste laksebestandene i landet en særlig beskyttelse mot skadelige inngrep og aktiviteter i vassdragene, og mot oppdrettsvirksomhet, forurensning og munningsinngrep.

Tiltaksplan for Snøhetta villreinområde

Formålet med planen er å komme frem til tiltak for å forbedre vilkårene for villrein. Arbeidet har blitt ledet av statsforvalterne innafor området, og tiltaksplanen vil trolig bli sendt på høring tidlig i 2025.

Relevant lovverk

Plan- og bygningsloven

Naturmangfoldloven og Forskrift om utvalgte naturtyper

Forurensningsloven

Vannressursloven og Vannforskriften

Lakse- og innlandsfiskeloven

Viltloven

Skogbruksloven

Jordloven

Organisering av planarbeidet

Organisering

Planen utarbeides hovedsakelig av en administrativ arbeidsgruppe, bestående av representanter fra fagområdene plan, miljø og landbruk under virksomhet forvaltning. Andre relevante fagpersoner vil kobles på når det er aktuelt.

Ved identifisering av behov for arbeid/oppgaver gjennom planarbeidet, som for eksempel, karlegginger/utredninger, utarbeiding av kart eller annet, kan der være aktuelt å kjøpe/leie inn ekstern bistand.

Planen skal behandles politisk, i Utvalg for plan og forvaltning og Rauma kommunestyre.

Videre vil ulike eksterne fagpersoner og interessenter inviteres til å bidra underveis i prosessen. Aktuelle deltakere her kan være regionale myndigheter, forvaltere fra andre institusjoner, lokale representanter fra miljøorganisasjoner og andre relevante interesseorganisasjoner.

Økonomi

Det er søkt om økonomisk tilskudd til arbeidet med kommunedelplanen for naturmangfold gjennom Miljødirektoratets tilskuddsordning Natursats, og Rauma er en av kommunene som innstilles til å få 400 000 i tilskudd til planarbeidet. Midlene kan brukes som kommunen vil, men bruken skal rapporteres.

Aktuelle kostnadsposter i planarbeidet kan eksempelvis være feltbefaringer, utredninger, kartlegginger, fremstilling av kart, kunnskapsformidling og informasjonsvirksomhet.

Miljødirektoratet følger også opp kommunenes arbeid med kommunedelplan for naturmangfold gjennom felles møter, erfaringsutveksling og samlinger.

Planprosess og medvirkning

Planen skal utarbeides etter prosessregler for kommuneplaner etter Plan- og bygningsloven, for å sikre bred medvirkning og politisk forankring. Dette innebærer at planen behandles politisk og at det vil åpnes for at alle som ønsker kan komme med innspill underveis i planarbeidet.

Oppstart av planarbeid varsles sammen med at planprogrammet blir sent på høring, i tråd med Plan- og bygningslovens § 4-1. Dette åpner for at alle kan komme med innspill til hva planen bør inneholde og hvordan det er ønskelig å medvirke i planarbeidet. Forslaget til

planprogram tilgjengeliggjøres i en lokal avis (Åndalsnes Avis) og på kommunens hjemmesider.

Det kan være aktuelt å benytte en digital medvirkningsplattform, som åpner for en enkel måte å levere innspill til planarbeidet på i høringsperioder. I tillegg vil innspill kunne sendes inn til kommunen via post eller e-post.

For å innhente informasjon om naturområder av lokal verdi som ikke fanges opp i ordinære kartlegginger, vil det være viktig med medvirkninger fra både eksterne fagpersoner, sentrale lag/foreninger og enkeltpersoner. Det er aktuelt å legge opp til medvirkningsmøter med disse.

Etter endelig politisk vedtak, må planen følges opp gjennom forankring i juridisk bindende arealplaner (som kommuneplanens arealdel), handlingsplaner og budsjetter.

Tabell 1. Fremdriftsplan.

År	Dato	Hendelse	Medvirkning
2024	19.09	Politisk bestilling av kommunedelplan for naturmangfold gjennom vedtak av kommunal planstrategi	Åpent for alle å komme med innspill til planstrategien
2025	30.01	Politisk behandling av forslag til planprogram *Utvalg for plan og forvaltning*	Politisk medvirkning
	31.01	Varsling av planoppstart og planprogram på høring og til offentlig ettersyn (6 ukers høringsperiode)	Åpent for alle å komme med innspill
	14.03	Høringsperiode over	
	08.05	Politisk behandling av planprogram etter høring *Utvalg for plan og forvaltning*	Politisk medvirkning
	22.05	Vedtak av planprogram *Kommunestyret*	Politisk medvirkning
	Mai – Sep	Arbeidsperiode med kunnskapsinnhenting - Medvirkningsopplegg - Evt. kartlegginger/feltarbeid	Medvirkningsmøter med inviterte fagpersoner og interessegrupper
	04.09	Politisk behandling av planforslag *Utvalg for plan og forvaltning*	Politisk medvirkning
	05.09	Planforslag på høring og offentlig ettersyn (6 ukers høringsperiode)	Åpent for alle å komme med innspill
	17.10	Høringsperiode over	
	04.12	Politisk behandling av planforslag etter høring *Utvalg for plan og forvaltning*	Politisk medvirkning
	18.12	Endelig vedtak av planforslag *Kommunestyret*	Politisk medvirkning

Tenkt framdriftsplan med mål om endelig vedtak i løpet av 2025. Utarbeidet med forbehold om uforutsette hendelser og forsinkelser, og med utgangspunkt i at planprosessen går sin gang. Eventuelt behov for lengre feltarbeid eller større revideringer etter politiske behandlinger og høringsperiode er eksempler på ting som kan forlenge fremdriften.

Viktige tema

Utviklingstrekk og utfordringer

Økosystemer består av en sammensetning ulike arter som lever i et samspill av påvirkning på og utnyttelse av hverandre. Når artenes leveområder endres eller forsvinner, påvirker det artens tilstedeværelse, som videre har innvirkning på hvordan økosystemet fungerer og hva det produserer av økosystemtjenester.

Arealbruk og omdisponering av arealer er den faktoren som har størst innvirkning på det landbaserte naturmangfoldet. Forurensing, spredning av fremmede arter og klimaendringer er også sentrale faktorer.

Som landets største arealforvaltere, har kommunen en viktig rolle i arbeidet med bevaring av naturmangfold.

Klimaendringer og natur henger sammen. Generelt sett ivaretas naturens evne til klimatilpasning best gjennom bevaring av velfungerende og sammenhengende naturområder.

Sentrale tema

Temaer som er aktuelle å gå inn på i naturmangfoldplanen er kunnskapsgrunnlag, arealforvaltning og planlegging samt trua og sårbar natur.

- Identifisere hva som er de største truslene mot naturmangfold i Rauma.
- Kartlegge leveområder med korridorer og forbindelser av nasjonal, regional og lokal verdi.
- Verneområder
- Rødlista arter
- Vassdrag - oversikt over inngrep og nedbygging av kantsone langs vassdrag
- Fremmede arter
- Skjøtsel av kulturlandskap
- Er det områder som kan restaureres?

Pressområder

I planstrategien er det vedtatt at det i arbeidet med ny kommuneplanens arealdel må gjøres vurderinger av tidligere godkjent arealbruk opp mot hensyn til blant annet klima og naturmangfold. Kommunedelplanen for naturmangfold må slik si noe om hvordan kommunen

kan sikre en forsvarlig forvaltning av naturen, og foreta de riktige prioriteringene. Kunnskapsinnhenting og målrettede tiltak vil være en viktig strategi for kommunen.

Siden kommunedelplanen for naturmangfold skal være et kunnskapsgrunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel, vil det være hensiktsmessig å undersøke hvilke arealtyper og naturverdier som omfattes av kommunens gjeldende planreserve.

Tall fra arealregnsapskalkulatoren til Møre og Romsdal fylkeskommune med utgangspunkt i kommuneplaner, viser at planreserven i Rauma per juli 2024 totalt utgjør 4 911 daa. Fritidsbebyggelse har den største reserven (3 041 daa), etterfulgt av bolig eller sentrumsformål (650 daa), idrettsanlegg (337 daa) og næringsvirksomhet (263 daa) (se Figur 5)

Arealtypen for den største andelen av den totale planreserven består av skog (3 599 daa), etterfulgt av myr (590 daa) og åpen fastmark (509) (se Figur 4).

Karbonrike arealer

Planstrategien sier at det i størst mulig grad skal unngås omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer. Tall fra fylkeskommunes arealregnskap viser at av planreserven på myr er hovedandelen (496 daa) avsatt til fritidsbebyggelse. Det kan derfor være aktuelt å gjennomføre grundigere undersøkelser av utvalgte myrers tilstand.

Fritidsbebyggelse

For fritidsbebyggelse, som utgjør den største planreserven, ligger 2 242 daa i skog, mens 496 daa er på myr og 289 daa er på åpen fastmark. Deler av planreserven for fritidsbebyggelse ligger i kommunedelplaner som ikke skal være med i arbeidet med ny arealdel. Gjennom kommunedelplanen for naturmangfold vil det like vel være hensiktsmessig å utforme kunnskapsgrunnlag og føringer for hvordan disse eventuelt skal utredes og bygges ut.

Jordbruk

Rauma er en jordbrukskommune og 166 daa av planreserven er på fulldyrka jord, innmarksbeite eller overflatedyrka jord. Aktuell tematikk innenfor naturmangfold og jordbruk kan være kantsoner, bekkelukkinger, grøntkorridorer og fremmedarter.

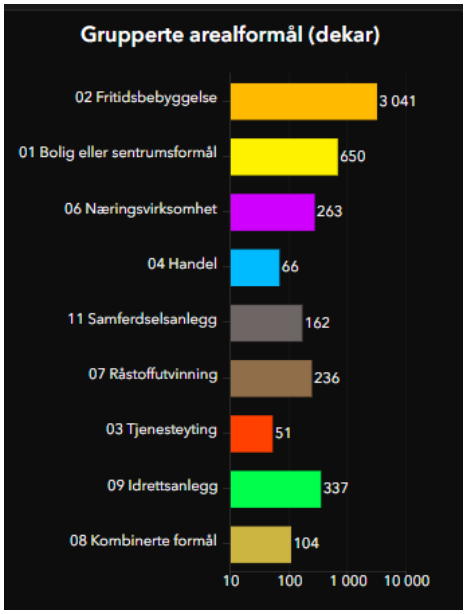

Figur 5. Planreserven i kommunen med utgangspunkt i kommuneplaner. NB! Dekar-skalaen på x-aksen er eksponentiell. Kilde: Arealregnskap Møre og Romsdal 2024.

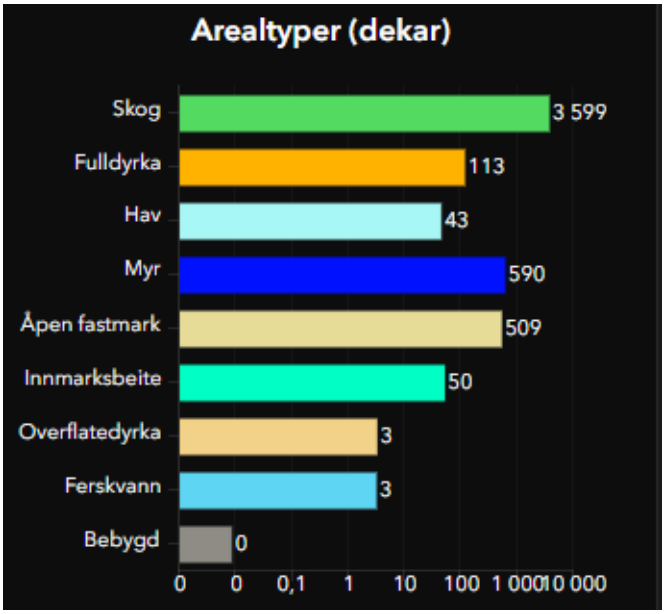

Figur 4. Arealtyper som omfattes av kommunes planreserver. NB! Dekar-skalaen på x-aksen er eksponentiell. Kilde: Arealregnskap Møre og Romsdal 2024.